

<http://www.health.gov.il/Subjects/disease/WNF/Pages/protection.aspx>

רשימה של תכשירים ליישום בסביבת האדם (ע"י מדביר מורשה) נמצאת באתר המשרד להגנת הסביבה בכתובת: <http://www.sviva.gov.il/InfoServices/LicencesPerMissions/Pages/Pesticides.aspx>

הקומפוסטר שלי עושה קסמים... או: לאן נעלמה פסולת אורגנית במשך 4 שנים?

כבר ארבע שנים שאני מתגוררת במושב חצבה. אחת הפעולות הראשונות שעשינו, אחרי שהדלקנו מזגנים (עברנו באוגוסט ב-47 מעלות...) הייתה לקנות קומפוסטר ביתי להציב בחצר הבית.

עברנו לערבה מחיפה, שם אלתרנו קומפוסטר מתיבת תחמושת ישנה שקברנו באדמה. בחיפה הסתובבו אגדות אורבאניות על חזירי בר בגודל של מכוניות פולסווגאן קטנות שמסתובבים ברחבי שכונות הכרמל. ובכן, בלילה חשוך אחד התעוררנו לקול רעשים אשר העידו כי אגדות יכולות להפוך למציאות. חזיר בר (גדול!) התענג לו על הקומפוסטר המאולתר שלנו, שלף אותו מהאדמה ואכל מכל הבא לפה. מאותו יום נאלצתי לזרוק את הפסולת האורגנית הביתית שלי לפח הרגיל. אחרי שמתרגלים להשתמש בקומפוסטר ביתי יש קושי אמיתי לזרוק את קליפות הירקות לפח הרגיל, פתאום הפח יותר מסריח וצריך ללכת יותר פעמים עד לפח הירוק בקצה הרחוב.

אמצעי התגוננות אישית

1. שימוש בתכשירי דחייה המיועדים למריחה על העור, מקנים הגנה מפני עקיצות יתושים וזבובי חול. תכשירים אלה יש למרוח אך ורק על אזורי הגוף החשופים. לאור הסבל המיוחד הנגרם מנגעים באזור הפנים, חשוב להקפיד ולהגן במיוחד על אזור הפנים, האוזניים והצוואר. משך ההגנה רשום על התכשירים ותלוי גם בתכונות הפיזיולוגיות של המשתמש ובתנאי הסביבה.

2. בזמן שהייה בחוץ בשעות הערב והלילה רצוי ללבוש ביגוד ארוך כדי להפחית את סכנת החשיפה לעקיצות.

3. הפעלת מאווררים הן מחוץ לבית והן בתוך הבית ובזמן השינה (רצוי בשני כיוונים) יוצרת רוח המעכבת את הפעילות של זבובי החול, ומונעת מהם להתקרב ולעקוץ.

4. שימוש בתכשירי דוחי חרקים ממכשירי נידוף חשמליים, או הבערת סלילים לדחיית יתושים מחוץ לבית, יכולה לתרום להגנה על מרחב בו מצויים אנשים.

5. ריסוס רשתות החלונות בתכשירי להדברת חרקים, ושמירה על חלונות ודלתות סגורים בשעות בין הערביים והלילה תורמים למניעת החדירה של זבובי חול לבתים.

חשוב!! יש לנקוט משנה זהירות בזמן השימוש בתכשירי דחייה והדברה. חשוב להשתמש אך ורק בתכשירים בעלי תעודות רישום בתוקף ולהקפיד על שימוש באמצעי הזהירות בהתאם להוראות התוויות.

המלצות נוספות כיצד להתגונן מפני עקיצות יתושים וקישור לרשימה של תכשירי דוחי חרקים המיועדים למריחה על העור נמצאת באתר משרד הבריאות בכתובת:

היחידה הסביבתית

שושנת יריחו וזבוב החול

בחלק מיישובי הערבה קיימת העברה של מחלת הליישמניאזיס העורי ("שושנת יריחו") הנגרמת על ידי הטפיל לשמניה מיג'ור. המחלה מתבטאת בהופעת נגעים בעור, הנמשכים בין שבועות לחודשים ונרפאים מעצמם לאחר מספר חודשים גם ללא טיפול רפואי.

עם זאת, למרות הטיפול הרפואי עלולות להישאר צלקות ולגרום לבעיות אסתטיות במיוחד באזור הפנים.

הטפיל מחולל המחלה, מתקיים בטבע בחיות מאגר (בעיקר פסמון, מריון וגרביל) ומועבר על ידי זבובי החול. זבובי החול הם חרקים קטנים (כ-2 מ"מ), היכולים לעבור דרך רשתות היתושים הרגילות. הם מעופפים ללא זמזום ופעילים בשעות הדמדומים והחשיכה בחדשים מאי עד אוקטובר.

למרות מאמצים רבים של אנשי מקצוע במחקר ואנשי שטח בארץ ובארצות נוספות, לא נמצא עדיין פתרון שורש למחלה.

עתה, כשאנו נמצאים בעיצומה של עונת הפעילות של זבוב החול, אנו רוצים לרענן את ההנחיות להתגוננות אישית מפני עקיצות זבוב החול ולהדגיש כי חיוני לנקוט אמצעים אלה בתקופה ובשעות הפעילות של זבובי החול כדי להקטין את החשיפה לזבובי חול נגועים בטפילים.

במקרה של חשש להידבקות יש לפנות למרפאה הקרובה. הדיווח חשוב ללמידת דרכי ההתגוננות וצמצום ממדי ההידבקות.

קומפוסטר ביתי. אם יהיו מספיק פניות נוכל לארגן רכישה מרוכזת של קומפוסטרים במחיר מסובסד דרך המועצה. המשרד להגנת הסביבה מקדם תקנות להפרדת פסולת אורגנית פריקה ביולוגית שיחייבו את כולנו להפריד פסולת אורגנית כזרם נקי ברשויות המקומיות. בואו נקדים את המאחר. בהצלחה לכולנו!

למי שבכל זאת קנה קומפוסטר והוא עומד בחצר ביתו כאבן שאין לה הפכין, נשמח לקבלו לצורך פרויקטים סביבתיים במערכת החינוך. חלק ממהפכת איכות הסביבה היא שימוש חוזר במוצרים שאחרים לא רוצים...

כמו תמיד - בסוף הקריאה המהנה בעיתון- השליכו לפח הכחול של הנייר.

יעל חביב • מנהלת היחידה הסביבתית
sviva@arava.co.il

אם מסתכלים על הנושא בצורה רחבה ומערכתית יותר, יש יתרונות גדולים בהצבת קומפוסטרים ביתיים בכל בתי הערבה. צמצום היקפי הפסולת יביאו לצמצום בהיקפי פינוי האשפה וחסכון כספי בעלויות ההטמנה. חיסכון זה יוכל לחזור אלינו בצורה אחרת.

אז למי שכבר יש בבית קומפוסטר ביתי ונהנה מקומפוסט איכותי או מקסם העלמת הפסולת, המשיכו כך. למי שמתקשה בייצור הקומפוסט או מעוניין ברעיונות לפתרונות קלים ונוחים לביצוע התהליך מוזמן לפנות אליי ישירות ואנסה לעזור. לדוגמה, יש היום בשוק פתרונות קלים רבים, יפים ונוחים לפחי שיש מעוצבים עבור פסולת אורגנית. באתר המועצה יש הנחיות להכנת קומפוסט ביתי אשר תוכלו להיעזר בהם.

אחרונים חביבים - כל מי שעדיין לא הצטרף למהפכת הקומפוסטציה הביתית מוזמן לפנות אליי לרכישת

גילוי נאות- הקומפוסטר שלי בערבה משמש אותי ככלי להעלמת פסולת אורגנית ולא להכנת קומפוסט איכותי וטוב. כבר ארבע שנים שהקומפוסטר חצי-שלושת רבעי מלא. מעולם לא רוקנתי אותו, מדי פעם הוספתי גזם, הרטבתי, הפכתי ו...לא השתמשתי. יותר קל לקחת קומפוסט משכן עם שדה של פלפל, מלון או חציל. שכנים סיפרו לי שפיזרו את הקומפוסט הביתי שיצא להם בגינה, וזה עשה נפלאות.

אז למה להמשיך לזרוק פסולת אורגנית לקומפוסטר?

כי זה קל, פשוט וסביבתי. הפעולה הפשוטה הזו מצמצמת את כמות הפסולת שאנו מייצרים בבית, פחות הליכות ושקיות זבל בפח הירוק, מחנכים את ילדינו ונכדינו לתרבות של איכות סביבה ושמירה על הטבע. גם אם זה לא יפתור את בעיות העולם או הערבה בנושא פסולת אורגנית, עדיין יש הרגשה טובה של "עשיתי משהו קטן למען הסביבה".